

การส่งเสริมความร่วมมือตลาดการค้าข้าวไทยและจีน

Extension of Agricultural rice markets and trade between Thailand and China

ภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการด้านสังคมศาสตร์ระหว่างไทย-จีน (NRCT-CASS)

ของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และ Chinese Academy of Social Sciences (CASS)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นารีรัตน์ สีระสาร

สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

School of Agriculture and Cooperatives, Sukhothai Thammathirat Open University

Email: Nareerut.see@stou.ac.th

บทคัดย่อ

จีนเป็นผู้ผลิตข้าวรายใหญ่ในตลาดการค้าข้าวโลกและนำเข้าข้าวจากไทยเป็นจำนวนมาก อีกทั้งยังมีผู้บริโภคชาวจีนที่มีรายได้สูง ต้องการข้าวบริโภคที่มีคุณภาพสูง ซึ่งข้าวไทยเป็นข้าวที่ชาวจีนเลือกที่จะบริโภค เช่นข้าวหอมมะลิไทยซึ่งรับประกันคุณภาพและรสชาติที่ดีกว่า เนื่องจากมีคุณภาพที่โดดเด่นกว่าข้าวประเทศอื่น ในช่วงสามปีที่ผ่านมาจีนเริ่มนำเข้าข้าวเพิ่มขึ้น ทำให้การนำเข้าข้าวการเพิ่มขึ้นนี้ การส่งออกข้าวไทยไปจีนมีความเป็นมาอย่างยาวนาน อีกทั้งการขยายตัวทางเศรษฐกิจของจีนเพิ่มมากขึ้น และการค้าข้าวระหว่างไทยจีนมีการขยายตัว ทำให้การส่งออกข้าวไทยไปจีนค่อยเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ผู้เขียนได้ไปศึกษาข้อมูลทางด้านการตลาดและสำรวจผลิตภัณฑ์ข้าวในตลาด นครปักกิ่ง ในการนี้ต้องการนำเสนอการวิเคราะห์ตลาดข้าวของจีนที่มีต่อการนำเข้าข้าวข้าวไทย เพื่อนำไปสู่การส่งเสริมความร่วมมือตลาดการค้าข้าวไทยและจีน

คำสำคัญ : ข้าวไทย, ข้าวจีน, การส่งเสริม, ตลาดจีน

Abstract

China is the world's largest rice producer. They are also the largest rice import and the rice market it a lot of rice from Thailand. They are also chinese consumers have high incomes need high quality rice which thai rice. Chinese people choose to consume such as thai jasmine rice which guarantees better quality and taste because the quality of rice is outstanding than other countries. In the last three years, China began to import more rice. The imports of rice to increase thai rice exports to China have a long history. Moreover, China has a fast growing economy. And thai rice trade between Thailand and China has expanded. So that thai rice exports

to china gradually increasing. The author studied marketing and surveyed rice products in the Beijing market. In this regard, wanted to present an analysis of the chinese rice market on thai rice imports to extension of agricultural rice market and trade between Thailand and China.

Key words: Thai rice, Chinese rice, promotion, Chinese market

บทนำ

ประเทศไทยจะเป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ของโลก แต่ก็มีหลายประเทศที่เป็นคู่แข่งสำคัญ เช่น ประเทศเวียดนาม ที่มีแนวโน้มส่งออกข้าวในปริมาณเพิ่มขึ้น หากว่าประเทศไทยไม่ยกระดับคุณภาพของข้าวไทยให้สูงขึ้น ย่อมส่งผลกระทบต่อ การส่งออกข้าวของประเทศไทย อีกทั้งมีภาวะการแข่งขันทั้งตลาดภายในและภายนอกประเทศ โดยเฉพาะประเทศ ในแถบ เอเชียมีศักยภาพในการผลิตข้าวที่สูงขึ้นทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ด้วยต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่าประเทศไทย ทำให้ส่งผล กระทบต่อราคาการจำหน่ายข้าวไปยังต่างประเทศของไทยที่มีราคาแพงกว่าประเทศ จากข้อมูลสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย ในช่วง เดือน ม.ค.-มี.ค.61 ประเทศไทยยังครองอันดับหนึ่งของประเทศส่งออกข้าวที่สำคัญ รองลงมาคือ อินเดีย เวียดนาม ปากีสถาน สหรัฐฯ ตามลำดับ ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญและคนไทยนิยมบริโภคข้าวเป็นอาหารหลัก ประเทศไทยมีพื้นที่ ปลูกข้าว ประมาณ 59 ล้านไร่ มีผลผลิตประมาณ 26 ล้านตันต่อปี

จีนเป็นผู้ผลิตข้าวรายใหญ่ที่สุดในโลก โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 28 ของปริมาณข้าวที่ผลิตทั่วโลก รองลงมาคืออินเดีย อินโดนีเซีย เวียดนาม ไทย ตามลำดับ ปัจจุบัน จีนสามารถปลูกข้าวได้เกือบทุกภูมิภาค โดยภาคใต้ซึ่งจีนสามารถปลูกได้ปี ละสองครั้ง โดยมณฑลที่ผลิตได้ข้าวมากที่สุด คือ หูหนาน รองลงมาคือเฮย์หลงเจียง เจียงซี เจียงซู หูเป่ย์ เสฉวน หรือคิดเป็น ร้อยละ 12.5, 10.9 , 9.7 , 9.3 , 8.2 และ 7.5 ของปริมาณการผลิตข้าว ทั้งหมดในจีน ตามลำดับ แม้ว่าจีนจะผลิตข้าวได้ ปริมาณมาก แต่ยังคงมีการนำเข้าข้าวอย่างต่อเนื่อง โดยนำเข้าจากเวียดนามมากที่สุด ทั้งปริมาณและมูลค่า รองลงมาคือ ไทย กัมพูชา ปากีสถาน สปป.ลาว เมียนมาร์ ตามลำดับ

ทั้งนี้ การนำเข้าข้าวของจีนใช้ระบบโควต้า กำหนดโดยคณะกรรมการพัฒนาและปฏิรูปแห่งชาติจีน (National Development and Reform Commission) ให้แก่ผู้นำเข้าข้าวในแต่ละมณฑล โดยตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นมา ปริมาณ โควต่านำเข้าข้าวของจีน เท่ากับ 5.32 ล้านตันต่อปี (คิดเป็นร้อยละ 50 ของปริมาณ การค้าในประเทศ) ประกอบด้วยข้าว เมล็ดยาว 2.66 ล้านตัน/ปี และข้าวเมล็ดกลาง/สั้น 2.66 ล้านตัน/ปี โดยการนำเข้าข้าวจากกลุ่มประเทศอาเซียน (แบบ Form E) จีนกำหนดอัตราภาษีนำเข้าข้าวในโควต้า ร้อยละ1 และนอกโควต้า ร้อยละ65 นอกจากนี้ ข้าวนำเข้าจากทุก ประเทศต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ10 ผู้นำ เข้าจีนที่ประสงค์จะนำเข้าข้าวจะต้องสมัครเพื่อขอรับจัดสรรโควตาคำร นำเข้าในเดือนตุลาคม ของทุกปี โดยสมัครที่หน่วยงานแผนการปฏิรูปและการพัฒนาประเทศ

จากสถานการณ์ดังกล่าวทำให้ทำให้การส่งออกของไทยต้องมีการพัฒนาและปรับแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือ ตลาดการค้าข้าวไทยให้มีศักยภาพให้เป็นที่ยอมรับและเกิดประสิทธิภาพในการวางแผนพัฒนาการผลิตข้าวของเกษตรกร

และเป็นการเพิ่มสัดส่วนของผู้ได้ใบรับรองมาตรฐานการผลิตข้าวให้มากขึ้น

สถานการณ์การข้าวไทย

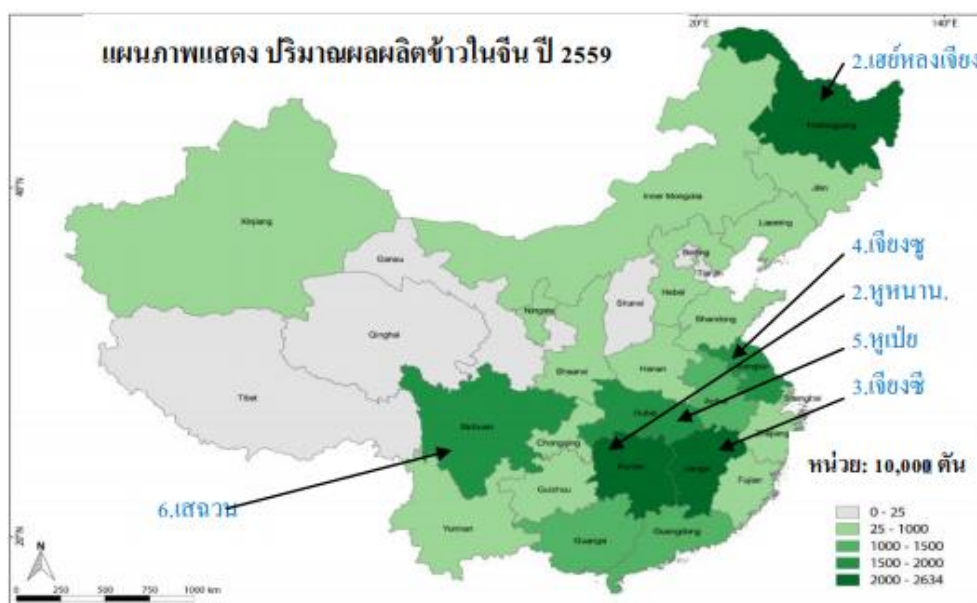
ประเทศไทยจะเป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ของโลก แต่ก็มีหลายประเทศที่เป็นคู่แข่งสำคัญ เช่น ประเทศเวียดนาม ที่มีแนวโน้มส่งออกข้าวในปริมาณเพิ่มขึ้น หากว่าประเทศไทยไม่ยกระดับคุณภาพของข้าวไทยให้สูงขึ้น ย่อมส่งผลกระทบต่อ การส่งออกข้าวของประเทศไทย ประกอบกับตลาดโลกได้มีมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี แต่เป็นการคัดคุณภาพ และความปลอดภัยของผลผลิตเป็นเงื่อนไขสำคัญสำหรับประเทศผู้ส่งออกสินค้าเกษตร

สถานการณ์การส่งออกข้าว มีภาวะการแข่งขันทั้งตลาดภายในและภายนอกประเทศ โดยเฉพาะประเทศ ในแถบเอเชียมีศักยภาพในการผลิตข้าวที่สูงขึ้นทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ด้วยต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่าประเทศไทย ทำให้ ส่งผลกระทบต่อราคาการจำหน่ายข้าวไปยังต่างประเทศของไทยที่มีราคาแพงกว่าประเทศ จากข้อมูลสมาคมผู้ส่งออกข้าว ไทย ในช่วง เดือน ม.ค.-มี.ค.61 ประเทศไทยยังคงครองอันดับหนึ่งของประเทศส่งออกข้าวที่สำคัญ รองลงมาคือ อินเดีย เวียดนาม ปากีสถาน สหรัฐฯ ตามลำดับ ล่าสุดการส่งออกข้าวไทยออกสู่ตลาดโลกในช่วง 3 เดือนแรกของปี (มกราคม- มีนาคม 2561) มีปริมาณ 2,777,559 ตัน มูลค่า 44,099 ล้านบาท (1,388 ล้านเหรียญสหรัฐฯ) ซึ่งมีปริมาณส่งออกเพิ่มขึ้น 3.1% และมูลค่าเพิ่มขึ้น 9.5% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2560 ที่มีการส่งออกปริมาณ 2,693,622 ตัน มูลค่า มูลค่า 40,260 ล้านบาท (1,146 ล้านเหรียญสหรัฐฯ) (สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย, 2561)

ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญและคนไทยนิยมบริโภคข้าวเป็นอาหารหลัก ประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกข้าว ประมาณ 59 ล้านไร่ มีผลผลิตประมาณ 26 ล้านตันต่อปี (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2561) ปีการเพาะปลูก2561/62 ประเทศไทย เพาะปลูกข้าวจำนวน 58.983 ล้านไร่ ปี 2560 ไทยส่งออกข้าว 11.628 ล้านตัน ข้าวสารมูลค่า 174,506 ล้านบาท เพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับปี 2559 ที่ส่งออกได้ 9.883 ล้านตัน ข้าวสารมูลค่า 154,434 ล้านบาท โดยมีปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้นคิดเป็น ร้อยละ 17.65 และร้อยละ 12.99 ตามลำดับ ปี 2561(มกราคม-มิถุนายน) ไทยส่งออกข้าว 5.326 ล้านตัน ข้าวสารมูลค่า 85,801 ล้านบาทเมื่อเทียบกับช่วงเดือนเดียวกันของปี 2560 ที่ส่งออกปริมาณ 5.434 ล้านตัน ข้าวสารมูลค่า 80,201 ล้าน บาท ปริมาณลดลงร้อยละ 1.99 แต่เพิ่มขึ้นในรูปของมูลค่า ร้อยละ 6.98 (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2561) จากสถานการณ์ดังกล่าวทำให้ทำให้การส่งออกของไทยได้มีการพัฒนาและปรับแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือตลาด การค้าข้าวไทยให้มีศักยภาพให้เป็นที่ยอมรับและเกิดประสิทธิภาพในการวางแผนพัฒนาการผลิตข้าวของเกษตรกร และ เป็นการเพิ่มสัดส่วนของผู้ได้ใบรับรองมาตรฐานการผลิตข้าวให้มากขึ้น

สถานการณ์ข้าวจีน

จีนเป็นผู้ผลิตข้าวรายใหญ่ที่สุดในโลก โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 28 ของปริมาณข้าวที่ผลิตทั่วโลก รองลงมาคืออินเดีย อินโดนีเซีย เวียดนาม ไทย ตามลำดับ ปัจจุบัน จีนสามารถปลูกข้าวได้เกือบทุกภูมิภาค โดยภาคใต้ซึ่งจีนสามารถปลูกได้ปีละสองครั้ง ส่วนภาคเหนือปลูกได้ปีละหนึ่ง ครั้ง ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติจีนระบุว่า ปี 2559 จีนผลิตข้าวได้ทั้งสิ้น 207.075 ล้านตัน (ลดลงจากปีก่อน 1.15 ล้านตัน) มีพื้นที่เพาะปลูกข้าวทั้งหมด 30.178 ล้านเฮกเตอร์ (ลดลงจากปีก่อน 0.38 ล้านเฮกเตอร์) โดยมณฑลที่ผลิตได้ข้าวมากที่สุด คือ หูหนาน รองลงมาคือเฮย์หลงเจียง เจียงซี เจียงซู หูเป่ย์ เสฉวน หรือคิดเป็นร้อยละ 12.5, 10.9, 9.7, 9.3, 8.2 และ 7.5 ของปริมาณการผลิตข้าว ทั้งหมดในจีน ตามลำดับ

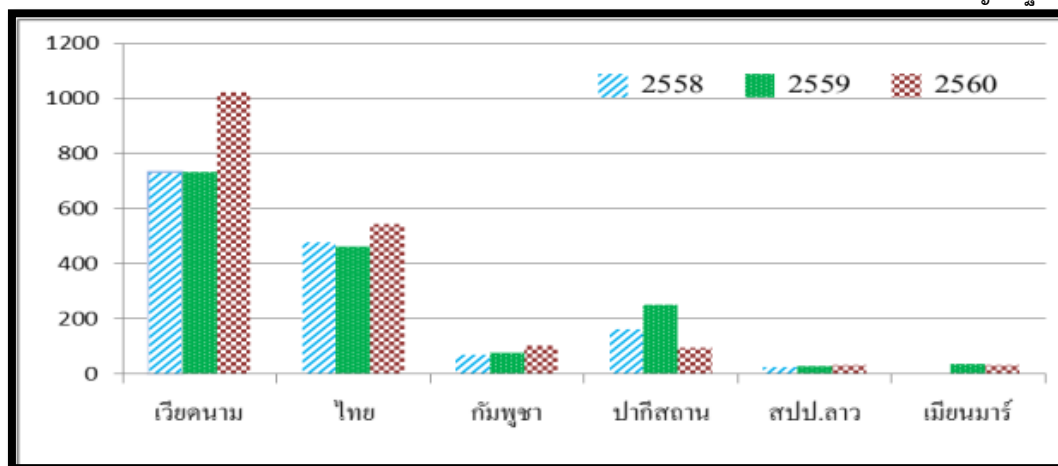
ที่มา :สำนักงานสถิติแห่งชาติจีน <http://www.stats.gov.cn/tjsj/ndsj/2017/indexeh.htm>

การนำเข้าข้าวของจีน

จีนผลิตข้าวได้ปริมาณมาก แต่ยังคงมีการนำเข้าข้าวอย่างต่อเนื่อง ข้อมูลจากศุลกากรจีน ประมวลโดย World Trade Atlas ระบุว่า ปี 2560 จีนนำเข้าข้าวทั้งสิ้น 3.9 ล้านตัน (เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.96) มีมูลค่า 1,828.312 ล้านเหรียญสหรัฐ (เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.25) โดยนำเข้าจากเวียดนามมากที่สุด ทั้งปริมาณและมูลค่า รองลงมาคือ ไทย กัมพูชา ปากีสถาน สปป.ลาว เมียนมาร์ ตามลำดับ ทั้งนี้ ในปี 2560 พบว่า มูลค่าการนำเข้าจาก 6 ประเทศ ข้างต้น คิดเป็นร้อยละ 99.85 ของมูลค่าการนำเข้าข้าวทั้งหมดของจีน

กราฟแสดงแสดงมูลค่าการนำเข้าข้าวของจีน

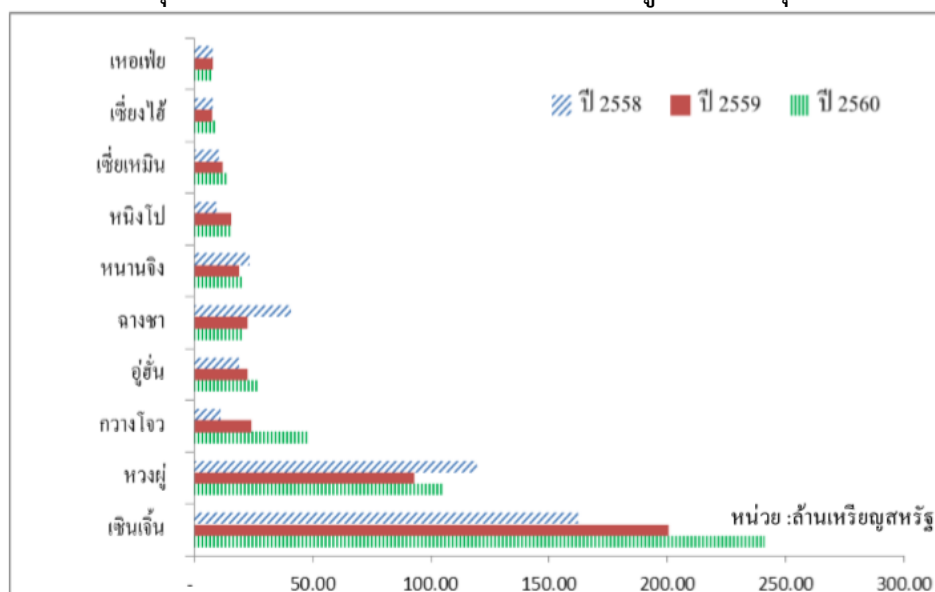
หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐ

ที่มา : ศุลกากรจีน (World Trade Atlas), 2560

โดยปี 2560 จีนนำเข้าข้าวจากไทย 1.11 ล้านตัน (เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.3) มีมูลค่า 544.52 ล้าน เหรียญสหรัฐ (เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.81) หรือมีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 30 ของมูลค่าการนำเข้าข้าวของจีน ทั้งหมด ในขณะที่เวียดนามมีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 56 ของมูลค่าการนำเข้าข้าวของจีนทั้งหมด ทั้งนี้ ปี 2560 ด้านศุลกากรในจีนที่นำเข้าข้าวจากไทย มูลค่ามากที่สุด คือ เซ็นเจิ้น รองลงมา คือ หวงฝู กว่างโจว อู๋ฮั่น ฉางซา ตามลำดับ โดยด้านศุลกากร เซ็นเจิ้น มีการนำเข้าข้าวไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

กราฟแสดงด้านศุลกากรจีน 10 อันดับแรกที่นำเข้าข้าวไทยมูลค่ามากที่สุด ปี 2558-2560

ที่มา : ศุลกากรจีน ประมวลโดย World Trade Atlas, 2561

ทั้งนี้ การนำเข้าข้าวของจีนใช้ระบบโควต้า กำหนดโดยคณะกรรมการพัฒนาและปฏิรูปแห่งชาติจีน (National Development and Reform Commission) ให้แก่ผู้นำเข้าข้าวในแต่ละมณฑล โดยตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นมา ปริมาณโควต่านำเข้าข้าวของจีน เท่ากับ 5.32 ล้านตันต่อปี (คิดเป็นร้อยละ 50 ของปริมาณ การค้าในประเทศ) ประกอบด้วยข้าวเมล็ดยาว 2.66 ล้านตัน/ปี และข้าวเมล็ดกลาง/สั้น 2.66 ล้านตัน/ปี โดยการนำเข้าข้าวจากกลุ่มประเทศอาเซียน (แบบ Form E) จีนกำหนดอัตราภาษีนำเข้าข้าวในโควต้า ร้อยละ 1 และนอกโควต้า ร้อยละ 65 นอกจากนี้ ข้าวนำเข้าจากทุกประเทศต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 10 ผู้นำเข้าจีนที่ประสงค์จะนำเข้าข้าวจะต้องสมัครเพื่อขอรับจัดสรรโควต่านำเข้าในเดือนตุลาคม ของทุกปี โดยสมัครที่หน่วยงานแผนการปฏิรูปและการพัฒนาประเทศ

เนื่องจาก ชาวจีนนิยมบริโภคข้าวเป็นอาหารหลัก ดังนั้น ร้อยละ 85-90 ของปริมาณข้าวที่ผลิตและข้าว ที่นำเข้าใช้สำหรับเป็นอาหาร ส่วนข้าวที่เหลือ(ร้อยละ 10-15) ใช้เพื่อผลิตอาหารสัตว์/อุตสาหกรรมและเพื่อเพาะปลูก อย่างไรก็ตามพบว่าการใช้ข้าวเพื่อเป็นอาหารสัตว์มีปริมาณลดลงเนื่องจากใช้ข้าวโพดเป็น อาหารสัตว์แทนข้าว นอกจากนี้ รัฐบาลจีนยังจัดเก็บข้าวบางส่วน(ข้าวสต็อก) เพื่อควบคุมความสมดุลของ อุปทานในประเทศเพื่อรักษาเสถียรภาพด้านราคาและภัยธรรมชาติ

กฎเกณฑ์เงื่อนไขสำหรับการนำเข้าข้าวไทยสู่ตลาดจีน

จีนกำหนดเงื่อนไขสำหรับการนำเข้าข้าวไทยสู่ตลาดจีน (สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เมืองเซี่ยเหมิน, 2561) ดังนี้

1. ประเภทข้าวที่จีนอนุญาตให้นำเข้ามาจีน ได้แก่ ข้าวกล้อง ข้าวขาว ปลายข้าว
2. โรงการแปรรูปและโกดังจัดเก็บ ต้องขึ้นทะเบียนกับหน่วยงาน AQSIQ ของจีน(ภายใต้ศุลกากรจีน)
3. ด้านกักกันสินค้า ข้าวไทยที่ส่งออกมาจีนต้องปราศจากศัตรูพืชดังนี้
  - *Callosobruchus maculatus*, *Carpophilus mutilatus*, *Solenopsis invicta*, *Crotalaria spectabilis*, *Ipomoea lacunosa*, *Rapistrum rugosum*, *Sesbania exaltata*, *Sida spinoda* ข้าวไทยที่ส่งออกมาจีนห้ามติดดิน หรือผสมกับเปลือกข้าว รำข้าวและเศษซากของต้นข้าว
4. ความปลอดภัย ข้าวไทยต้องสอดคล้องกับมาตรฐานความปลอดภัยด้านอาหารแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน
5. ใบรับรองสุขอนามัยพืช (Phytosanitary Certificate) ข้าวไทยทุกล็อตที่ส่งออกมาจีนต้องประกอบด้วยใบรับรองสุขอนามัยพืช ที่ออกโดยหน่วยงาน ทางกรมของไทย เพื่อพิสูจน์ว่าเป็นสินค้าที่สอดคล้องกับกฎระเบียบด้านการกักกัน และสุขอนามัยพืชของ ไทย โดยในใบรับรองสุขอนามัยต้องระบุแหล่งกำเนิดสินค้า
6. ใบรับรองการฆ่าเชื้อโรคโดยวิธีรมควันหรืออบแก๊ส (Fumigation certificate) ก่อนส่งออกข้าวไทยมาจีน ควรดำเนินการฆ่าเชื้อโรคโดยวิธีการรมควันหรืออบแก๊ส เพื่อรับรองว่า ข้าวที่จะส่งออกมาจีน ปราศจากศัตรูพืชตัวเป็นๆ เมื่อเข้าสู่ประเทศจีนต้องยื่นใบรับรอง
  - Fumigation certificate
7. การบรรจุข้าว บรรจุภัณฑ์ที่ใช้ในการบรรจุข้าวไทยควรเหมาะสมกับเงื่อนไขด้านการกักกันสินค้าของจีน ต้องเป็นบรรจุภัณฑ์ที่สะอาดและใหม่ บนบรรจุภัณฑ์ควรระบุชื่อผู้ส่งออก ที่อยู่และแหล่งผลิต(ไทย) ด้วย ภาษาอังกฤษ และระบุว่า "สินค้าตัวนี้ส่งออกไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน" ด้วยภาษาจีนอย่างชัดเจน

8. อุปกรณ์การขนส่ง อุปกรณ์ที่ใช้ในการขนส่งข้าวห้ามมีศัตรูพืชติดค้าง

การจำหน่ายข้าวทั่วไปในตลาดจีน

ผลิตภัณฑ์ข้าวที่ขาย ณ Modern Trand เมืองปักกิ่ง ณ 2561

การจำหน่ายข้าวไทยในตลาดจีน

1. จำหน่ายตาม ตลาด ร้านค้าทั่วไป ร้านสะดวกซื้อ มินิมาร์ท ซูเปอร์มาร์เก็ต เป็นต้น จากการเดินสำรวจตลาดในเมืองปักกิ่ง พบว่า มีข้าวไทย ข้าวนำเข้า ตัวอย่าง ต่อไปนี้

ตัวอย่างข้าวไทยที่วางจำหน่ายในตลาดปักกิ่ง

รูปสินค้า	ยี่ห้อ	น้ำหนัก	ราคา (หยวน)
	ดอกบัวทอง	5	89

	ข้าวหอมมะลิไทย	5	77.60
---	----------------	---	-------

รูปสินค้า	ยี่ห้อ	น้ำหนัก(/ก.ก.)	ราคา (ทยวน)
	หมีทอง	5	119
	สยามทยก	5	33

รูปสินค้า	ยี่ห้อ	น้ำหนัก(/ก.ก.)	ราคา (หยวน)
	หอมกุล	500 กรัม	69
	สนามหลวง	5	85.80

รูปสินค้า	ยี่ห้อ	น้ำหนัก(/ก.ก.)	ราคา (หยวน)
	ข้าวหอมมะลิไทย	5	122
	ปลาโลมาทอง	5	73.5

ที่มา : ห้างโลตัส คาร์ฟูล และวอลมาร์ท เมืองปักกิ่ง, 2561

- จำหน่ายทางออนไลน์ เช่น Tmall.com, JD.com, Suning.com, YHD.com, application rainbow, รวมทั้ง Cross Border e-Commerce platform เช่น JD worldwide (www.jd.hk), Tmall Global (www.tmall.hk) เป็นต้น

ตัวอย่างข้าวไทยที่จำหน่ายในร้านค้าออนไลน์ทั่วไป

www.tmall.com			
 <p>趁热抢 王家粮台原粮进口益袋 泰国香米10KG/20斤长粒大米 总销量: 40340 ¥ 99.00</p>	 <p>趁热抢 泰金香泰国香米10斤 原 粮进口 大米5kg 长粒香米 泰国 总销量: 225449 ¥ 59.90</p>	 <p>泰国原装进口曼谷隆清米府泰国 茉莉香米10kg大米20斤 2017年 总销量: 14629 ¥ 159.90</p>	 <p>KOKO泰国香米(国际红) 5kg进 口大米 60年老品牌 2017年新米 总销量: 246525 ¥ 69.90</p>
www.jd.com	www.suning.com	www.YHD.com	App rainbow
 <p>¥99.90 หยวน / 5 ก.ก.</p>	 <p>¥79.10 หยวน / 5 ก.ก. 孟加拉(Banjaron)苏高南宝米</p>	 <p>¥99.00 หยวน / 5 ก.ก. 泰国原装进口 泰国茉莉香米 5kg</p>	 <p>¥119.2 หยวน / 5 ก.ก.</p>

ตัวอย่างข้าวไทยที่จำหน่ายในร้านค้าออนไลน์รูปแบบ Cross Border e-Commerce platform

ปัญหา/อุปสรรคต่อการจำหน่ายข้าวไทยในจีน

1. ผู้บริโภคในจีน ไม่สามารถจำแนกข้าวไทยแท้ได้ ทำให้ไม่ต้องการจะซื้อสินค้าในราคาแพง แต่ได้ สินค้าที่ไม่แท้
2. ข้าวอื่นๆ ถูกตั้งชื่อให้ลักษณะที่ทำให้ผู้บริโภคเข้าใจผิดว่า ข้าวดังกล่าวเป็นข้าวไทย เช่น ใส่ชื่อที่ ฟ้องเสียงกับคำว่าไทย หรือใส่รูปภาพที่สื่อถึงประเทศไทย(ภาพวัดไทย พระราชวัง ตัวอักษรไทย)บนถุงข้าว (ซึ่งข้าวดังกล่าวมีราคาจำหน่ายต่ำกว่าข้าวไทยแท้) ทำให้ผู้บริโภคบางส่วนเลือกซื้อเพราะเข้าใจผิดคิดว่าเป็น ข้าวไทย แต่เมื่อซื้อไปรับประทานพบว่ารสชาติไม่อร่อยและกลิ่นไม่หอม ส่งผลให้เกิดความไม่ประทับใจต่อข้าวไทย
3. การปนข้าวอื่นในข้าวไทย การปลอมข้าวอื่นเป็นข้าวไทย หรือปลอม เครื่องหมายรับรองของไทย ทำให้เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์ของข้าวไทย
4. ในบางช่วงที่ราคาต้นทุนข้าวไทยสูงขึ้น ทำให้ราคาจำหน่ายข้าวไทยในจีนสูงขึ้นตามไปด้วย ซึ่งหาก ราคาสูงขึ้นเพียงระยะสั้นผู้นำเข้าสามารถรับภาระต้นทุนได้เพื่อรักษาระดับราคาจำหน่ายให้คงที่ในช่วงเวลาหนึ่ง แต่เมื่อใดที่ราคาต้นทุนสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผู้นำเข้าจำเป็นต้องปรับราคาจำหน่ายให้สูงขึ้น ซึ่งการที่ข้าวไทย ราคาสูงขึ้นอาจส่งผลให้ผู้บริโภคจีนหันไปซื้อจากข้าวคู่แข่ง ที่ราคาต่ำกว่าหรือราคาใกล้เคียงกับข้าวไทย
5. ข้าวไทยที่จำหน่ายในตลาดจีนมีราคาค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับราคาข้าวอื่น ด้วยเหตุนี้ กลุ่มผู้บริโภค ข้าวไทยในจีนจึงเป็นกลุ่มที่มีรายได้กลาง-สูง การจะจูงใจผู้บริโภครายใหม่มาทดลองซื้อข้าวไทยจึงไม่ใช่ เรื่องง่าย เพราะต้องทำให้ผู้บริโภค รายใหม่ ตระหนักว่าคุณภาพและรสชาติข้าวไทยคุ้มค่ากับราคาที่ต้องจ่าย

แนวทางการส่งเสริมข้าวไทย

1. การส่งเสริมประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกซื้อข้าวไทยให้ชาวจีนรู้จักอย่างกว้างขวาง เช่นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการแยกแยะชนิดของข้าวว่า เป็น “Thai Hom Mali Rice” หรือ “Thai Fragrant Rice/Thai Jasmine Rice/Thai Aromatic Rice” หรือ “White Rice” การให้ข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องหมายรับรองคุณภาพข้าวหอมมะลิไทยที่ออกโดยกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ รวมทั้งการให้ผู้บริโภคได้ทดลองชิมข้าวไทยในโอกาสต่างๆ

2. ส่งเสริม/สนับสนุนให้ร้านค้าออนไลน์และออฟไลน์ที่จำหน่ายข้าวไทยในจีน จัดกิจกรรมส่งเสริม การขายอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้กิจกรรมส่งเสริมการขายแล้ว ยังสามารถส่งเสริมให้ผู้นำเข้าข้าวไทย จัดกิจกรรมตอบแทนสังคม เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ข้าวไทย
3. ส่งเสริมให้ร้านอาหารไทยที่ได้รับเครื่องหมาย ประชาสัมพันธ์ข้าวหอมมะลิไทยควบคู่กับอาหารไทย
4. เพิ่มบรรจุภัณฑ์ขนาดทดลอง 1-2 กิโลกรัม เพื่อให้ผู้บริโภครายใหม่ได้ลิ้มลองข้าวไทย และหันมาเลือก ซื้อข้าวไทย
5. ส่งเสริมให้เกษตรกร/โรงสี/ผู้ส่งออกข้าวเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตข้าวและเพิ่มคุณภาพข้าว เพื่อให้ข้าวไทยสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้อย่างยั่งยืน
6. ส่งเสริมการค้าระบบ G2G โดยให้เกษตรกรหรือ SMEs จำหน่ายข้าวผ่านช่องทางการค้าบนออนไลน์ เพื่อสามารถจำหน่ายตรงให้กับผู้บริโภคที่มีความต้องการโดยไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลางในตลาด
7. ตลาดสินค้าออนไลน์ในจีนมีการเติบโตมากและหากสินค้าเกษตรของไทยควรมีการพัฒนาการจำหน่ายเพิ่มขึ้น

บรรณานุกรม

- เชษฐชูดา เชื้อสุวรรณ. (2561). อุตสาหกรรมข้าว แนวโน้มธุรกิจ/อุตสาหกรรมปี 2561-63. ค้นคืนวันที่ 4 กันยายน 2562 จาก https://www.krungsri.com/bank/getmedia/578889e0-fc28-4e20-bc48-31f0dbe04a3d/IO_Rice_2018_TH.aspx.
- ประชาชาติธุรกิจ. (2561). บুমตลาดเกษตรอินทรีย์ สร้างรายได้เกษตรกรไทย 2.7 พันล้าน. ค้นคืนวันที่ 24 กันยายน 2562 จาก <https://www.prachachat.net/economy/news-117391>.
- ศุลกากรจีน ประมวลโดย World Trade Atlas. (2560). ค้นคืนวันที่ 24 กันยายน 2562 จาก <http://th.reingex.com/China-Business-Economy.asp>.
- ศุลกากรจีน ประมวลโดย World Trade Atlas. (2561). ค้นคืนวันที่ 24 กันยายน 2562 จาก <http://th.reingex.com/China-Business-Economy.asp>.
- สมพร อิศวิลานนท์. (2562). จีนผู้ซื้อรายใหญ่ของโลกและการค้ากับไทย. ค้นคืนวันที่ 24 กันยายน 2562 จาก <https://www.google.com/search?q=จีนผู้ซื้อรายใหญ่ของโลกและการค้ากับไทย>.
- สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย. (2561). สรุปสถานการณ์ส่งออกข้าว และคาดการณ์ .ค้นคืนวันที่ 24 กันยายน 2562 จาก www.thairiceexporters.or.th/Rice_news.htm.
- สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เมืองเซี่ยเหมิน. (2561). สถานการณ์ข้าวไทยในตลาดจีน ค้นคืนวันที่ 24 กันยายน 2562 จาก https://www.ditp.go.th/ditp_web61/article_sub.php?cate=556&catetab=592&d=556.
- สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครเฉิงตู. (2016). สถานการณ์ข้าวไทยในตลาดจีน. ค้นคืนวันที่ 24 กันยายน 2562 จาก https://www.ditp.go.th/ditp_web61/article_sub.php?cate=556&catetab=592&d=556.

สำนักงานสถิติแห่งชาติจีน. (2562). สถานการณ์ข้าวไทยในตลาดจีน คำนวณวันที่ 24 กันยายน 2562 จาก <http://www.stats.gov.cn/tjsj/ndsj/2017/indexeh.htm>.

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2561). สถานการณ์การผลิตและการตลาดรายสัปดาห์. สืบค้นเมื่อ 21 ธันวาคม 2561, จาก <http://www.oae.go.th/view/1/สถานการณ์การผลิตและการตลาดรายสัปดาห์/TH-TH>.

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2560). สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี2561:กรุงเทพมหานคร : สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร.

สำนักวิจัยและพัฒนาการข้าว.การผลิตข้าวอินทรีย์.สืบค้นจาก

<http://www.ricethailand.go.th/rkb/organic%20rice/index.php-file=content.php&id=4.htm>.